

Az általános kereskedelmi helyzetre az arany-pénznek javulása mindenesetre jótékony befolyással lesz, mert mindenekelőtt alkalmat nyújt arra, hogy a külföldre fizetendő számlák kiegyenlítése tekintetében az egyensúly ismét helyreállíttassék, de másrészt azért is, mert reményt ad arra, hogy a mexikói értékpapírok magasabb jegyzést fognak elérni s az aranypénzt nem fogják oly mérvben a külföldre csempészni.

Munkapiac.

Egyes iparágak teljesítőképességének tetemes redukiója a *munkanélküliek* számát 1927. év folyamán meglehetősen fokozta. A munkások tömeges elbocsátása főleg Tampicóban, az ásványolaj-produkció vidékén, s Orizabában, a textilipar központjában történt. Az elbocsátott munkások száma több ezerre becsülhető.

A munkakérdés problémája Mexikó gazdasági életében amúgy is mindig fontos szerepet játszott. A munkások tömeges *kivándorlása* a szomszédos Egyesült Államokba az illetékes körök

figyelmét már régebben felkeltette. A kivándorlás főoka kétségtől abban a tényben keresendő, hogy a mexikói munkás az Egyesült Államokban magasabb munkabért kap, mint idehaza s minthogy a honi munkaviszonyok részben rosszabbodtak, nem esoda, hogy a szomszédos országban nyújtott munkaalkalmak csábítólag hatnak.

A mexikói munkások főleg Texasba és Californiába vándorolnak ki. A kivándorlást rendszeren ideiglenes tartózkodásra tervezik, s bizonyos időn belül hazájukba ismét visszatérnek.

A mexikói *munkaviszonyok* ma főleg a napszamosokra nézve igen kedvezőtlenek. Kézművesek és szakmunkások azonban jobban tudnak elhelyezkedni. Az utolsó években számos szíriai és orosz, valamint lengyel bevándorló telepedett itt le.

A *magyarok* bevándorlása az utóbbi időben meglehetősen csökkent. Az itt élő magyarok részben gyári munkások, részben pedig földműveléssel és kézi mesterséggel foglalkoznak s átlag egy százalékuk szellemi munkás, kereskedő, orvos és mérnök.

Spanyolország.

Espagne.

A madridi m. kir. követség gazdasági jelentése az 1927. évről.

Primo de Rivera tábornok kormányának céltudatos és következetes politikája Spanyolország szellemi és anyagi átforgalmazását és fellendítését, illetőleg az 1927. évben is számos eredményt mutat fel. Úgy a politikai, mint a gazdasági életben meglátászik az erőskezü egyöntetű vezetés, mely tervszerűen irányítja az állami élet különböző ágait a közös cél elérése érdekében.

Spanyolország nemzetközi súlyának növelése és a külföldtől való teljes függetlenítése a jelenlegi kormány nézete szerint gazdasági téren nagyarányú protekcionálizmussal és nacionalizálással érhető el. A gazdasági függetlenség megszerzését nem tekintik azonnal megvalósíthatónak, de ezen távolabbi cél elérése érdekében nem riadnak vissza sem nagyarányú befektetésektől, — mint az 1937-ig szóló zárólag közmunkák elvégzésére fordítandó kb. 3·5 milliárdnyi rendkívüli költségvetés — sem pedig a jelenlegi igen nagymérvű drágaságtól, amit elsősorban a hazai ipar védelmét szolgáló magas tarifafételek és a hazai, a külföldinél gyengébb minőségű és drágább termékek fogyasztásának legalább bizonyos fokig kötelezővé tétele magyaráznak meg. Mindenesetre a jobb jövőbe vetett szilárd hitre vall ezen, sokszor drasztikus eszközök alkalmazása, melyek talán alkotmányos viszonyok közt a kormány bukását vonnák maguk után. A parlamentí és egyéb cenzura nélküli kritika hiánya azonban ez

irányban nagyon megkönnyíti a jelenlegi régime helyzetét, mert politikájában nincs befolyásolva a pártok és a közvélemény hangulatától.

Az egyes ágakban mutatkozó, a normálisnál azonban nem nagyobb fokú krízisektől eltekintve, a gazdasági helyzet kedvező, aminek külső bizonyítékai a hosszú idő utáni — ha minimálisan is, de — aktív költségvetés, a peseta lassú, de határozott emelkedése az aranyparitás felé és az a bizalom, mellyel a hazai tőkék magukat az állam és a legkülönbözőbb belföldi vállalatok rendelkezésére bocsátják.

Mezőgazdaság.

Földművelés. Az 1927. évi *búzatermést* 32·2 millió métermázsára becsülik, ezzel szemben a fogyasztás 37 milliót tett ki.

1926-ban 39·9 millió, 1925-ben pedig 44·2 millió volt az össztermés. Hivatalosan egy métermázsra minimális árát 47 pesetában állapították meg. A kormány legújabban engedélyt is adott bizonyos mennyiségnek a külföldről való behozatalára, ami a rosszul ellátható Földközi-tengeri tartományok részére szól, ahol viszont nagyon fejlett a malomipar. A termő vidékek az ország belsejében vannak és a vasúti vonalak nem biztosítják a gyors és olcsó szállítást. Mindezek dacára az árut inkább a hivatalosan megszabott áron alul kínálják.

A többi *gabonanemű* 1927. évi termése a következő volt:

Árpa	19·6 millió q.
Rozs	6·8 „ „
Zab	5·8 „ „
Tengeri	6·3 „ „
Rizs	2·4 „ „

A főbb *hüvelyeseké* pedig:

Bagoly-borsó (cicer arictinum)	1·4 millió q.
Lóbab	1·9 „ „
Borsó	0·3 „ „
Bab	1·6 „ „
Lenese	0·2 „ „

Az 1927. évi búza- és árpatermés az 1926. évi termésnek 98, illetve 95%-át érte csak el, a rozstermés azonban 11%-kal, a zab 4%-kal, a kukorica 52%-kal multa felül az 1926. évi termést. Az ezen terményekkel bevetett terület pedig az 1926. évi 8,086.430 ha-ról 1927-ben csak 8,153.951 ha-ra emelkedett.

A *mustermés* az 1926. évről vonatkozó adatok szerint 15 millió hl. volt, a *szőlőtermés* pedig 27 millió q. Ezen számok jóval alatta maradnak az előző éveknél. Ez részben a bor általános túlprodukciónak magyarázható meg, részben pedig azzal, hogy a kormány megakadályozza új szőlőültetvények keletkezését, ami még csak súlyosbítaná a jelenlegi krízist.

Az *olajtermelés* 2 és 3 millió métermázsa között mozog, amiből legnagyobb exportja Spanyolországban van. A nemzetközi statisztika Spanyolországot több mint 3 millióval szerepelteti, amikor Olaszország csak 1,341.000 q-t termelne. Újabban nagy gondot fordítanak az olaj finomítására, ami még egy pár évvel ezelőtt igen nagy mértékben el volt hanyagolva.

A *burgonya* 31 millió q-val szerepel, a *hagyma* pedig 5 millióval. Ezek fővevője Nagy-Britannia.

A *narancstermés* több mint 11 millió q-ra tehető, kb. 232 millió peseta értékben; a *citromé* pedig 0·5 millió q-ra, 9 millió peseta értékben. A *mogyoró* és *dió* szintén fontos kiviteli cikkek.

Az erdei termelés a kivitelben a *parafával* és a *gyantával* szerepel. Az évi parafatermés több mint 4.000 tonna, a gyantatermés megközelíti a 19.000 tonnát.

Az ipari növények között megemlítenők a *kender* évi 80.000 és az *alfa* (espurte) fű évi több mint 20.000 tonnával.

A kifejlett katalániai textilipar függetlenítése céljából jelenleg kísérletek folynak a *gyapotterméssel* is, azonban praktikus eredményt eddig nem értek el.

Állattenyésztés. A legutolsó 1925. évi összeírás szerint Spanyolország háziállatállománya a következő volt:

Ló	697.678 db.
Őszvér	1,286.360 „
Szamár	1,077.377 „
Teve	4.011 „
Szarvasmarha	3,794.029 „
Juh	20,067.200 „
Kecske	4,749.463 „
Sertés	5,267.328 „
Szárnyas	26,777.070 „

A tenyésztők országos egyesületének elnöke, de la Frontera örgróf véleménye szerint, a háziállatok értéke a nemzeti vagyonban 3.400 millió pesetára becsülhető.

Kiemelendő a füstölt és szózott hús kivitelének emelkedése.

Ipar.

A hivatalos statisztikai adatok szerint az ipari termelés évente kb. 1.400 millió pesetát képvisel.

A *széntermelésre* vonatkozólag a következő adatok szolgálnak:

Szén	5,801.304 tonna
Lignit	402.690 „
Antracit	316.038 „
Összesen	6,520.032 tonna.

Az ország évi szénfogyasztása kb. 8 millió tonna. 1918-ban majdnem sikerült 7,163.000 tonnával a szükségletet fedezni. Jelenleg krízis van a széntermelésben, mivel ipari célokra tényleg alkalmas szenet csak a Mieres vidéken bányásznak. Ennek minősége állítólag a Cardiff-ival egyenlő, azonban az évi produkció alig 50.000 tonna.

A krízisen a kormány úgy próbál segíteni, hogy a vállalatokat fuzionálásra kényszeríti és az állami támogatásban részesülő társaságokat kötelezi, hogy egészben vagy legalább részben hazai szenet használjanak. A még szükséges szenet majdnem kizárólag Anglia szállítja; a fennálló kereskedelmi szerződés értelmében 750.000 tonna angol szenet kénytelenek a spanyolok alacsony vámtétellel beengedni.

A legjobb minőségű spanyol szén ára 60—65 peseta tonnánként, a gyengébb minőségűé 50—55 peseta.

A legutolsó évek *vasércstermelése*, mely a szén után az ország legjelentékenyebb iparága, mennyiségileg a következő volt: 1925-ben termeltek 4.400 millió tonna vasércet, 1926-ban pedig 3.250 millió tonna vasércet. Az 1927. évi végleges szám még nem ismeretes, de az eddigi adatok szerint nem várható, hogy meghaladja az 1926. évit. A vasércstermelés elsősorban a kivitelből él, így erősen függ a vas és

acél világgiazi árától. Egy tonna vas termelési költségeit a hivatalos statisztika kb. 10 pesetára teszi.

Nagy fontosságú a *réztermelés* is, melyet évi 3·4 millió tonnára becsülnék 62·5 millió peseta értékben.

Az *ólomtermelésben* jelenleg szintén krízis van és a kormánynak szándéka a vállalatok fuzionáltatása, hogy ezáltal kiküszöböljék az egyesekre nézve bukást jelentő versenyt.

A hivatalos adatok szerint Spanyolország bányászati termelése 47·7 millió tonna 498·4 millió peseta összértékben.

A *feldolgozó ipar* határozottan nagy fejlődést mutat, ami kiderül abból, hogy az 1907. év termelését 100-nak véve a jelenlegi termelés 270-re tehető.

Kereskedelem és közlekedés.

Spanyolország *be- és kivitele* az 1924—1926. években a következőképpen oszlott meg:

	1924	1925	1926
	millió pesetában		
Bevitel . . .	2947·4	2249·5	2153·5
Kivitel . . .	1790·8	1584·7	1605·6
Passzivitás . .	1156·6	664·8	547·9

A *külkereskedelmi mérleg* passzivitása állandóan csökkent, és pedig 1924 óta 52·6%-kal. Ezen százalékból 42·7 esik a bevitelre és 9·9 a kivitelre.

A bevitel nagyarányú csökkenése azt mutatja, hogy Spanyolország arra törekszik, hogy saját maga legyen képes szükségleteit kielégíteni és amellet külföldi piaca fejlesztésén dolgozik.

Az 1927. évre vonatkozólag eddig csak az első félévi adatokat hozták nyilvánosságra:

bevitel	1.219	millió peseta
kivitel	1.020	„ „
passzivitás	199	millió peseta

A külkereskedelmi mérleg határozottan az egyensúly felé halad, mert ugyancsak az első félévet, illetőleg a passzivitás 1926-ban 294 millió, 1925-ben pedig 332 millió volt.

A kivitel emelkedése elsősorban az élelmiszerekben és különböző nyerstermékekben volt lényeges. Ugyanis a kormány gondoskodott megfelelő intézkedésekről, melyekkel kötelezte a termelőket, hogy kivitelre szánt cikkeikre nagyobb gondot fordítsanak és a szükséges áldozatokat meghozzák, hogy a peseta magas árfolyama dacára képesek legyenek felvenni a versenyt a hasonló külföldi produktumokkal.

Magyarország már a két ország közötti nagy távolság következtében is nagyon szerény helyet foglal el Spanyolország külforgalmában. A kiviteli tételek között hazánk egyáltalában nem szerepel,

míg a Magyarországból 1926-ban behozott 630.722 peseta értékű képviselő termékeknek majdnem $\frac{1}{6}$ -od része élelmiszerekre esett.

Spanyolországba irányuló kiviteli lehetőség magyar részről elsősorban mezőgazdasági gépeket illetőleg nyílnék. A nemzetgyűlésen legutóbb elhangzott kijelentések szerint Spanyolország nem kevesebb mint 16.000 tonnát hoz be. A keresett áruk: traktorok, kaszáló- és aratógépek, cséplőgépek, vaj és sajt előállítására szükséges gépek. Különösen a traktorok behozatala emelkedett két-három év alatt a négyszeresre. Ezenkívül nagy keresletre van kilátás villamossági cikkekben is, amelyeknek egy részét a spanyol ipar nem állítja elő; ugyanis a kormány az ország nagy folyóit akarja felhasználni egy nagyarányú villamoshálózat kiépítésére.

Spanyolország a következő államokkal kötött kereskedelmi szerződéseket: Magyarország, Nagy-Britannia, Ausztria, Belgium és Luxemburg, Bulgária, Brazília, Cseh-Szlovákia, Dánia és Izland, Egyesült Államok, Egyiptom, Finnország, Franciaország, Görögország, Japán, Kína, Kuba, Lengyelország, Németalföld, Németország, Norvégia, Olaszország, Paraguay, Perzsia, Portugália, Románia, Svájc, Svédország, Szerb-Horvát-Szlovén királyság, Sziám, Törökország.

Közlekedés. Az 1925. évre vonatkozó hivatalos adatok szerint Spanyolországban 15.526 km vasútvonal volt használatban. Az utasok száma 117.883.000-et tett ki, és a szállított áruk össz súlya 41.500.000 tonnára rúgott.

A statisztika szerint ezen számok 1921 óta majdnem állandóak. A jelenlegi kormány azon igyekszik, hogy a vasúti hálózatot fejlessze, amely érezhetően elégtelen egy több, mint 500.000 km² területű ország forgalmának lebonyolítására. Elsősorban a hegyvidéken akarnak 2000 km-t elektrifikálni. A munkálatok ez évben már erősen folynak.

A *kikötők* modernizálására is nagy gondot fordít a kormány; erre a rendkívüli költségvetésben 800.000.000 peseta van előirányozva.

A hajózási főfelügyelőség hivatalos adatai szerint a spanyol *kereskedelmi flotta* 1927 január 1-én a következő képet mutatta:

1762 egység 1,239.530 tonnatartalommal, ebből
528 vitorlás 87.060 tonnatartalommal és
1234 gőzös 1,152.470 tonnatartalommal.

Ez a tonnatartalom csekély csökkenést mutat az előző évekkel szemben. Magyaráztul szolgál, hogy a spanyol hajótulajdonosok modernizálni igyekeznek hajóikat.

Az ország legnagyobb forgalmú kikötői Barcelona, Bilbao és Sevilla. Barcelona elsősorban szenet hoz be, ezenkívül nyers gyapotot, tengerit, műtrágyát és olajmagvakat. A kivitelében első helyen szerepel a bor. Barcelona kikötőjében 673 millió értékű

árut exportáltak, 229 millió importtal szemben. Bilbao főleg vasércet szállít ki. Sevilla bevétele kivételét jóval felülmúlja.

Pénzügy.

Állami pénzügyek. Az 1928. évre szóló *rendes költségvetés* összege 6.516 millió peseta, melyből 3.258·5 a bevételekre, 3.257·5 pedig a kiadásokra esik, azaz majdnem egy millió peseta felesleget mutat. A többlet ugyan csekély, azonban mégis jelentős eredmény a multtal szemben, mert közel húsz év óta ez az első aktív budget-je Spanyolországnek. A kormány véleménye szerint az állami kiadásokat nagyon bőven számították, úgyhogy nem lesz szükség póthitelek igénybevételére; továbbá az előirányzott bevételeknél nagyobb tényleges jövedelemre számítanak.

A mult évi költségvetéssel szemben az idej emelkedést mutat úgy a bevételeknél, mint a kiadásoknál.

A kiadások emelkedése az összes miniszteri tárcánál megállapítható, kivéve a megszüntetendő állások rovatát, ami a polgári és katonai tisztviselői létszám apasztásának folyománya; és a Marokkóra előirányzott kiadások rovatát, melynek magyarázata a gyarmat pacifikálása, ami a megszálló csapatok jó részének hazaszállítását tette lehetővé.

Ami a bevételeket illeti, az emelkedés elsősorban a monopóliumoknak tulajdonítható, különösen a folyó év kezdete óta érvényben levő petróleum-egyedárúságnak.

Az 1928-ra szóló költségvetés szigorú alapokra fektetett budget benyomását kelti.

A *rendkívüli költségvetés*, mely tíz évre szól és így 1937-ben fog lejárni, körülbelül 3·5 milliárd peseta összeget tesz ki, amit kizárólag közmunkákra fognak fordítani. Ezzel a spanyol kormány egy eddig ismeretlen újítás terére lépett.

Ez a budget három főrésze oszlik. Az első kötőépítési és vízi munkákat, új úthálózat létesítését gépkocsik részére, a jelenleg meglévő utak javítását és fásítást foglal magában. A második rész a vasúti hálózat reformjával foglalkozik, míg a harmadik a nagyobb folyók: Ebro, Guadalquivir, Segura és Duero szabályozását vette programba; az utóbbira vonatkozólag nem régen létesült megegyezés Portugáliával.

A pénzügyi helyzet szanálásával párhuzamosan halad a különböző külföldön felvett kölcsönök nacionalizálása. A pénzügyminiszter a nemzetgyűlés előtt kijelentette, hogy az államadósságok nacionalizálása tulajdonképpen megtörtént, mert a még külföldön levő hatvan és egynéhány millió peseta nem jelent súlyos terhet. A pénzügyminiszter ugyancsak kijelentette mint befejezett tény, a tartományi és

községi adósságok nacionalizálásának keresztülvételét.

Ez a helyzet a tisztán bankszerű kölcsönöket illetőleg. Azonban a nacionalizálás halad a többi téren is, így a vasutak legfontosabb és legnagyobb részénél, a városi villamos vasutaknál, a gázgyáraknál, a hajóépítő vállalatoknál és majdnem az egész villamossági erőprodukciónál. Kijelenti ezenkívül a biztosítás ügyének rövid idő alatti teljes nacionalizálását.

Fejenkinti adózás. Az állami kiadások kb. 3200 millió pesetát tevén ki, különböző adókban 145 peseta esnek egy lakásra.

A kormány ezt gyenge megtérhelésnek minősíti, mely legalább is nem felel meg az ország pénzügyi erejének. 1937-ben a rendkívüli költségvetés lejártakor a pénzügyminiszter véleménye szerint az állami kiadások 4 milliárdra fognak emelkedni, minek következtében 180 peseta lenne a fejenkénti adózási terhet. Hozzáteszi azonban, hogy ez a kilátás egyáltalában nem nyugtalanító, mert akkorra ki lesznek aknázva az országnak jelenleg még részben hasznosíthatatlan gazdag erőforrásai, ami lehetővé fogja tenni ezen fokozott terhet elviselését.

Hitelélet. Az utolsó hivatalos statisztika szerint a Banco de Espana által kibocsátott bankjegyek összege 4147 millió pesetára rúg. Az aranyfedezet 75·5%-ot tesz ki.

A hivatalos *váltószámítolási kamatláb* a Nemzeti Bankban 5%.

Belföldi tőkeképződés. Spanyolország jelenleg nagy tőkebőségben van. A kormány 1927-ben teljesen konszolidálta a függő államadósságot és ugyanakkor megszűnt rövidlejáratú kincstári jegyeket kibocsátani. Ennek következtében igen sok a rendelkezésre álló tőke.

Spanyolország örvendetesen gazdagszik. Ez a következő adatokkal illusztrálható:

Részvénytársaságok neme	Háború előtti		Háború utáni	
	száma	tőkéje millió pesetában	száma	tőkéje millió pesetában
Fémipar és gépipar	41	50'00	284	550'00
Villamosság	8	14'08	117	174 05
Hajóépítés	3	30'00	17	127'06
Kémia	28	70 06	250	250'00
Textil	17	78'08	205	488'00

Az ország szemmeláthatóan komolyan igyekszik iparát fejleszteni, azonban a nagy kérdés abban áll, hogy mennyire lesz képes produktumait értékesíteni.

A bankokban levő rendelkezésre álló tőke valamivel több mint egy milliárd pesetára becsülhető. A rövidlejáratú kincstári jegyek bevonásával a kor-

mány ezen tőkét az általa kezdeményezett és a rendkívüli budgetben szereplő közmunkák felé igyekszik terelni.

Csődők. A legutolsó hivatalos statisztikai adatok az 1926. évre vonatkozólag ismereteseek: a csődök száma 87, a fizetések felfüggesztése 113 volt 13,045.000 peseta értékben.

Munkapiac.

A jelenlegi kormány érdeme, hogy véget vetett a szociális küzdelmeknek, amelyek öt éven keresztül véres harcokra vezettek az ország centrumaiban, békéltető bizottságok létesítésével, amelyekben munkások és munkaadók igazságos kulcs szerint vannak képviselve. Ezen bizottságok a közvetítő szerepre vannak hivatva és működésük igen hatékony, mert határozataik a közhatalom tekintélye segítségével tiszteletben tartatnak.

Három nagy ipari válsággal kell momentán a kormánynak megküzdeni, melyek a textil-, szén- és ólomiparnál jelentkeztek. A helyzet javítására kezdeményezte a vállalatok fuzionálását, hogy ezzel a gyártási eljárást javítsa és a konkurenciát, amely sok gyárat tönkretett, megszüntesse.

Munkaviszályok. A legutolsó, az 1926. évre vonatkozó hivatalos adatok szerint a bányamunkások 40%-a sztrájkolt, ez a legnagyobb percent; utána következnek a mezőgazdasági munkások 18%-kal, a textilmunkások 14%-kal, a fémmunkások 8%-kal és az építőmunkások 6%-kal. Azonban egy sztrájk sem tartott tovább mint legfeljebb 6—8 hétig.

A hivatalos statisztika szerint az *órabérek* az egyes ágakban a következők:

Nyomdász	1'15 peseta
Fémmunkás	1'11 „
Műasztalos	1'11 „
Famunkás	1'00 „
Szállítómunkás	1'03 „
Díszítómunkás	1'05 „
Vasmunkás	0'98 „
Építőmunkás	0'98 „
Villanyosmunkás	0'96 „
Papírmunkás	0'94 „
Élelmiszermunkás	0'86 „
Szabómunkás	0'85 „
Bőrmunkás	0'84 „
Textilmunkás	0'79 „
Mezőgazdasági munkás	0'76 „

A fenti számok az előmunkásokra vonatkoznak; egyébként az órabér 60—72 centime között ingadozik.

A női munkát legjobban a dohánygyárakban fizetik 63 centimeval, a többi órabérek 39—45 centime között vannak.

A *munkanélküliségről* statisztikai adatok nem állanak rendelkezésre, azonban a munkanélküliek száma csekély, amit a kivándorlás csökkenése is bizonyít. A kormány által megkezdett nagyarányú közmunkák sok embert juttatnak újabban kenyérhez.

A *kivándorlás* csökkenő irányt mutat, míg a *bevándorlás* növekedik. 1926-ban kivándorolt 45.179, bevándorolt 39.958 személy.

Az országok szerinti kivándorlás:

Argentina	29.702
Kuba	9.034
Uruguay	2.470
Brazília	2.607
Mexikó	710

A Kubába való kivándorlás lényegesen csökkent a cukortermelésben beállott nagy válság következtében. Az európai országokba való kivándorlás igen csekély.

Az országok szerinti bevándorlás:

Kuba	20.235
Argentina	13.942
Brazília	1.072
Uruguay	1.076
Mexikó	739

A kubai cukorkrízis itt is érezteti hatását; számos munkást a kormány kénytelen volt államköltségen hazaszállítani s most igyekszik a kivándorlási mozgalmat Spanyol-Marokkó és a Nyugat-Afrikai gyarmatok felé terelni.

Az országban élő magyarok száma 200-ra tehető, kik nagyobb részben Barcelonában laknak. Néhány intelligens, szabad pályán működő honfitársunktól eltekintve, gazdasági elhelyezkedésük csak tűrhetőnek mondható. A munkások legnagyobb része villanyszerelő és lakatos, van néhány szabó is.

A spanyol idegen légióban szolgáló magyarok kb. 20-an vannak, közülök egy tiszt, 3—4 pedig altiszt, rangot is nyert. Panasz részükről a követséghez újabban egyáltalában nem érkezett.